

بیمه مرکزی
جمهوری اسلامی ایران

مجموعه آیین نامه‌ها
و مقررات شورای عالی بیمه

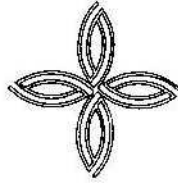
(سرزات مصوب)

سال‌های ۱۳۹۱ تا ۱۳۹۳

بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران
دبیرخانه شورای عالی بیمه

شهریور ۱۳۹۳

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

فصل اول = آیین نامه های مصوب شورای عالی بیمه

آیین نامه شماره ۱

نحوه واگذاری بیمه های اتکایی اجباری و میزان کسر و مشارکت در سود آن ۳۶

آیین نامه شماره ۱/۱ ۴۰

آیین نامه شماره ۱/۲ ۴۰

آیین نامه شماره ۱/۳ ۴۱

آیین نامه شماره ۱/۴ ۴۱

آیین نامه شماره ۲

تعیین انواع معاملات بیمه و شرایط عمومی بیمه نامه ها ۴۴

آیین نامه شماره ۳

تعیین میزان کارمزد و حق بیمه ۴۸

آیین نامه شماره ۴

ودایع مؤسسات بیمه خارجی ۵۲

آیین نامه شماره ۵

نرخ کارمزد بیمه اتکایی اجباری انواع بیمه که در آیین نامه شماره ۱ تعیین نشده است ۵۶

آیین نامه شماره ۶

دلالتی رسمی بیمه ۶۰

آیین نامه شماره ۶/۱.....	۶۸
آیین نامه شماره ۶/۲.....	۶۸
آیین نامه شماره ۶/۳.....	۶۸
آیین نامه شماره ۶/۴.....	۶۹
آیین نامه شماره ۶/۵.....	۶۹

آیین نامه شماره ۷

مقرر: تکمیل آیین نامه های شماره ۱ و ۳.....	۷۲
آیین نامه شماره ۷/۱.....	۷۳

آیین نامه شماره ۸

تعیین میزان حق بیمه مربوط به بیمه مستقیم باربری کالا (تعرفه بیمه باربری).....	۷۶
آیین نامه شماره ۸/۱.....	۸۷
آیین نامه شماره ۸/۲.....	۸۸
آیین نامه شماره ۸/۳.....	۸۸
آیین نامه شماره ۸/۴.....	۹۰
آیین نامه شماره ۸/۵.....	۹۰
آیین نامه شماره ۸/۶.....	۹۰
آیین نامه شماره ۸/۷.....	۹۲
آیین نامه شماره ۸/۸.....	۹۲
آیین نامه شماره ۸/۹.....	۹۲
آیین نامه شماره ۸/۱۰.....	۹۳
آیین نامه شماره ۸/۱۱.....	۹۳
آیین نامه شماره ۸/۱۲.....	۹۳

آیین نامه شماره ۹

تعیین میزان حق بیمه مربوط به بیمه مستقیم آتش سوزی (تعرفه بیمه آتش سوزی).....	۹۶
آیین نامه شماره ۹/۱.....	۱۰۵
آیین نامه شماره ۹/۲.....	۱۰۵
آیین نامه شماره ۹/۳.....	۱۰۵
آیین نامه شماره ۹/۴.....	۱۰۶
آیین نامه شماره ۹/۵.....	۱۰۷
آیین نامه شماره ۹/۶.....	۱۰۸
آیین نامه شماره ۹/۷.....	۱۰۸

آیین نامه شماره ۹/۸ ۱۰۸

آیین نامه شماره ۱۰

ذخایر فنی مؤسسات بیمه ۱۱۰

آیین نامه شماره ۱۰/۱ ۱۱۴

آیین نامه شماره ۱۰/۲ ۱۱۴

آیین نامه شماره ۱۱

ذخایر و ودیعه های قانونی مؤسسات بیمه ۱۱۸

آیین نامه شماره ۱۱/۱ ۱۲۰

آیین نامه شماره ۱۱/۲ ۱۲۱

آیین نامه شماره ۱۱/۳ ۱۲۱

آیین نامه شماره ۱۲

سرمایه گذاری مؤسسات بیمه ۱۲۴

آیین نامه شماره ۱۲/۱ ۱۲۸

آیین نامه شماره ۱۳

بیمه های زندگی ۱۳۰

آیین نامه شماره ۱۳/۱ ۱۴۰

آیین نامه شماره ۱۳/۲ ۱۴۰

آیین نامه شماره ۱۳/۳ ۱۴۰

آیین نامه شماره ۱۳/۴ ۱۴۱

آیین نامه شماره ۱۳/۵ ۱۴۱

آیین نامه شماره ۱۳/۶ ۱۴۱

آیین نامه شماره ۱۳/۷ ۱۴۲

آیین نامه شماره ۱۴

(مجوز کاهش کارمزد اتکایی اجباری در صورت عدم رعایت نرخ ها و مقررات) ۱۴۶

آیین نامه شماره ۱۵

مکمل آیین نامه شماره ۲ (مجوز صدور بیمه نامه برای انواع دام و طیور) ۱۴۸

آیین نامه شماره ۱۶

میزان کارمزد و مشارکت در سود (کارمزد منافع) بیمه های اتکایی اجباری بیمه های غیر زندگی ۱۵۰

آیین نامه شماره ۱۶/۱ ۱۵۳

آیین نامه شماره ۱۶/۲ ۱۵۳

آیین نامه شماره ۱۶/۳ ۱۵۵

۱۵۵	آیین نامه شماره ۱۶/۴
۱۵۶	آیین نامه شماره ۱۶/۵
۱۵۶	آیین نامه شماره ۱۶/۶
۱۵۷	آیین نامه شماره ۱۶/۷

آیین نامه شماره ۱۷

۱۶۰	مکمل آیین نامه شماره ۲ (مجوز صدور بیمه نامه اعتبار)
-----	---

آیین نامه شماره ۱۸

۱۶۲	نمایندگی بیمه
۱۷۱	آیین نامه شماره ۱۸/۱
۱۷۱	آیین نامه شماره ۱۸/۲

آیین نامه شماره ۱۹

۱۷۴	نحوه شفافیت ذخیره فنی احتیاطی
-----	-------------------------------

آیین نامه شماره ۲۰

۱۷۸	کارمزد نمایندگی و ذخیره رسد بیمه
-----	----------------------------------

آیین نامه شماره ۲۱

۱۸۲	شرایط عمومی بیمه نامه آتش، انفجار، صاعقه، انقباض
۱۹۱	آیین نامه شماره ۲۱/۱
۱۹۳	آیین نامه شماره ۲۱/۲
۱۹۵	آیین نامه شماره ۲۱/۳

آیین نامه شماره ۲۲

۱۹۶	ذخایر فنی مؤسسات بیمه
۲۰۰	آیین نامه شماره ۲۲/۱
۲۰۰	آیین نامه شماره ۲۲/۲
۲۰۰	آیین نامه شماره ۲۲/۳
۲۰۱	آیین نامه شماره ۲۲/۴
۲۰۱	آیین نامه شماره ۲۲/۵
۲۰۱	آیین نامه شماره ۲۲/۶
۲۰۲	آیین نامه شماره ۲۲/۷

آیین نامه شماره ۲۳

۲۰۴	شرایط عمومی بیمه نامه حوادث اشخاص (انفرادی)
-----	---

آیین نامه شماره ۲۴

تعارف بیمه حوادث ۲۱۸

آیین نامه شماره ۲۴/۱ ۲۲۴

آیین نامه شماره ۲۵

راجع به تعارف بیمه آتش سوزی و خطرات اضافی ۲۲۶

آیین نامه شماره ۲۵/۱ ۲۶۰

آیین نامه شماره ۲۵/۲ ۲۶۰

آیین نامه شماره ۲۵/۳ ۲۶۰

آیین نامه شماره ۲۵/۳/۱ ۲۷۳

آیین نامه شماره ۲۵/۴ ۲۷۴

آیین نامه شماره ۲۵/۵ ۲۷۴

آیین نامه شماره ۲۵/۶ ۲۷۴

آیین نامه شماره ۲۶

شرایط عمومی بیمه نامه های درمانی و جراحی ۲۷۸

آیین نامه شماره ۲۶/۱ - شرایط عمومی بیمه نامه های هزینه های بیمارستانی (جایگزین آیین نامه شماره ۲۶) ۲۸۵

اصلاحیه آیین نامه شماره ۲۶/۱ ۲۹۰

آیین نامه شماره ۲۷

تعارف بیمه هزینه های بیمارستانی و جراحی ۲۹۲

آیین نامه شماره ۲۷/۱ - تعارف بیمه نامه گروهی هزینه های بیمارستانی (جایگزین آیین نامه شماره ۲۷) ۲۹۴

آیین نامه شماره ۲۷/۲ - تعارف بیمه تکمیلی هزینه های بیمارستانی (جایگزین آیین نامه شماره ۲۷/۱) ۲۹۶

آیین نامه شماره ۲۷/۳ (مکمل آیین نامه شماره ۲۷/۲) ۲۹۹

آیین نامه شماره ۲۸

نمایندگی بیمه ۳۰۲

آیین نامه شماره ۲۸/۱ ۳۰۸

آیین نامه شماره ۲۸/۲ ۳۱۰

آیین نامه شماره ۲۸/۳ ۳۱۱

آیین نامه شماره ۲۸/۴ ۳۱۲

آیین نامه شماره ۲۸/۵ ۳۱۲

آیین نامه شماره ۲۸/۶ ۳۱۲

آیین نامه شماره ۲۸/۷ ۳۱۵

آیین نامه شماره ۲۸/۸ ۳۱۶

آیین نامه شماره ۲۹

کارمزد نمایندگی بیمه ۳۲۰

آیین نامه شماره ۲۹/۱ ۳۲۵

آیین نامه شماره ۲۹/۲ ۳۲۵

آیین نامه شماره ۲۹/۳ ۳۲۶

آیین نامه شماره ۲۹/۴ ۳۲۷

آیین نامه شماره ۲۹/۵ ۳۲۷

آیین نامه شماره ۲۹/۶ ۳۲۸

آیین نامه شماره ۲۹/۷ ۳۲۸

آیین نامه شماره ۳۰

(مجوز کسر کلاس اتکالی اجباری شرکت های بیمه در صورت وجود بدهی معوق در عملیات اتکالی اجباری) ۳۳۲

آیین نامه شماره ۳۱

باز یافت خسارت ۳۳۴

آیین نامه شماره ۳۲

تعرفه مازاد مالی و جانبی بیمه مستقر بر روی دارایی های گران بها و نقلیه موتوری زمینی در مقابل اشخاص ثالث ۳۳۶

آیین نامه شماره ۳۲/۱ ۳۴۱

آیین نامه شماره ۳۳

تعرفه بیمه بدنه اتومبیل ۳۴۶

آیین نامه شماره ۳۴

شرایط عمومی بیمه نامه اعتبار صادرات کالا و حداقل نرخ حق بیمه آن ۳۵۲

آیین نامه شماره ۳۴/۱ ۳۶۴

آیین نامه شماره ۳۵

حداقل حق بیمه و میزان تعهدات بیمه شخص ثالث و میزان تعهد صندوق تامین خسارت های بدنی ۳۷۸

آیین نامه شماره ۳۵/۱ ۳۸۲

آیین نامه شماره ۳۵/۲ ۳۸۴

آیین نامه شماره ۳۶

شرایط عمومی بیمه باربری و مجموعه شرایط A و B و C ۳۸۶

آیین نامه شماره ۳۶/۱ ۴۱۱

آیین نامه شماره ۳۷

شرایط عمومی بیمه نامه مسئولیت مدنی حرفه ای پزشکان ۴۱۴

آیین نامه شماره ۳۷/۱ ۴۱۸

آیین نامه شماره ۳۸

تعرفه بیمه مسئولیت مدنی حرفه‌ای پزشکان ۴۲۰

آیین نامه شماره ۳۹

قرارداد بیمه مسئولیت مدنی حرفه‌ای متصدیان حمل و نقل داخلی ۴۲۴

آیین نامه شماره ۴۰

ضوابط تأسیس مؤسسات بیمه غیردولتی ۴۳۲

آیین نامه شماره ۴۰/۱ ۴۳۶

آیین نامه شماره ۴۰/۲ ۴۳۶

آیین نامه شماره ۴۰/۳ ۴۳۶

ضوابط اجرایی آیین نامه شماره ۴۰/۳ ۴۳۸

آیین نامه شماره ۴۰/۴ ۴۴۰

آیین نامه شماره ۴۰/۵ ۴۴۱

ضوابط اجرایی ماده آیین نامه شماره ۴۰/۵ ۴۴۲

آیین نامه شماره ۴۰/۶ ۴۴۷

آیین نامه شماره ۴۱

تأسیس، فعالیت و انحلال دفاتر ارتباطی مؤسسات بیمه و مؤسسات کارگزاری بیمه خارجی در ج.ا.ا ۴۵۰

آیین نامه شماره ۴۲

سرمايه‌گذاری مؤسسات بیمه ۴۵۴

آیین نامه شماره ۴۲/۱ ۴۵۹

آیین نامه شماره ۴۲/۲ ۴۵۹

آیین نامه شماره ۴۲/۳ ۴۵۹

آیین نامه شماره ۴۳

شرایط عمومی بیمه‌نامه گروهی درمان تکمیلی ۴۶۲

آیین نامه شماره ۴۳/۱ ۴۶۸

آیین نامه شماره ۴۴

تعرفه بیمه‌نامه گروهی درمان تکمیلی ۴۷۴

آیین نامه شماره ۴۴/۱ ۴۷۹

آیین نامه شماره ۴۵

دستورالعمل ذخایر و اندوخته‌های قانونی مؤسسات بیمه مناطق آزاد تجاری صنعتی ج.ا.ا ۴۸۲

آیین نامه شماره ۴۶

دستورالعمل ذخایر فنی مؤسسات بیمه مناطق آزاد تجاری صنعتی جمهوری اسلامی ایران ۴۸۶

آیین نامه شماره ۴۷

دستور العمل نحوه سرمایه گذاری مؤسسات بیمه مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران..... ۴۹۲

آیین نامه شماره ۴۸

ضوابط اعطای پروانه نمایندگی بیمه به اشخاص حقیقی در مناطق آزاد..... ۴۹۸

آیین نامه شماره ۴۸/۱..... ۵۰۰

آیین نامه شماره ۴۹

نمونه صورت های مالی مؤسسات بیمه مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران..... ۵۰۲

آیین نامه شماره ۵۰

اعطای پروانه نحوه فعالیت مؤسسات ارزیابی خسارت بیمه های..... ۵۲۲

آیین نامه شماره ۵۰/۱..... ۵۲۴

آیین نامه شماره ۵۰/۲..... ۵۳۵

آیین نامه شماره ۵۰/۳..... ۵۳۵

آیین نامه شماره ۵۰/۴..... ۵۳۶

آیین نامه شماره ۵۱

قرارداد گروهی بیمه اعتبار اخلی..... ۵۳۸

آیین نامه شماره ۵۱/۱..... ۵۴۱

آیین نامه شماره ۵۱/۲..... ۵۴۱

آیین نامه شماره ۵۱/۳..... ۵۴۲

آیین نامه شماره ۵۲

قرارداد بیمه مسئولیت متصدیان حمل و نقل داخلی..... ۵۴۴

آیین نامه شماره ۵۳

شرایط عمومی بیمه نامه بدنه وسایل نقلیه زمینی..... ۵۵۲

آیین نامه شماره ۵۴

نمایندگی فروش بیمه های عمر..... ۵۶۴

آیین نامه شماره ۵۵

نحوه نظارت بر امور بیمه های انکائی مؤسسات بیمه مستقیم..... ۵۶۸

آیین نامه شماره ۵۵/۱..... ۵۷۰

آیین نامه شماره ۵۶

تعرفه مازاد مالی و بدنی بیمه مسئولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث..... ۵۷۲

آیین‌نامه شماره ۵۷

۵۸۰.....تنظیم امور نمایندگی بیمه

آیین‌نامه شماره ۵۸

۵۹۲.....ذخایر فنی مؤسسات بیمه

۵۹۷.....آیین‌نامه شماره ۵۸/۱

۵۹۸.....آیین‌نامه شماره ۵۸/۲

آیین‌نامه شماره ۵۹

۶۰۰.....شرایط عمومی بیمه‌نامه مسئولیت مسئولان و مجریان امر و اخطاری

آیین‌نامه شماره ۶۰

۶۰۶.....سرمایه‌گذاری مؤسسات بیمه

آیین‌نامه شماره ۶۱

۶۱۲.....اندرخته‌های قانونی مؤسسات بیمه

آیین‌نامه شماره ۶۲

۶۱۶.....شرایط عمومی بیمه وجوه مستند و وجوه در راه (در حال حمل)

آیین‌نامه شماره ۶۳

۶۲۴.....شرایط عمومی بیمه مسئولیت مدنی در مقابل اشخاص ثالث برای شناورهای صیادی

آیین‌نامه شماره ۶۴

۶۳۲.....شرایط عمومی بیمه‌های درمان

آیین‌نامه شماره ۶۵

۶۴۴.....ضوابط نحوه تعیین میزان حق بیمه رشته‌های بیمه غیر زندگی

آیین‌نامه شماره ۶۶

۶۴۸.....نظامنامه شورای عالی بیمه

۶۵۸.....آیین‌نامه شماره ۶۶/۱

۶۵۹.....آیین‌نامه شماره ۶۶/۲

آیین‌نامه شماره ۶۷

۶۶۲.....آیین‌نامه اجرایی بند (ب) ماده ۱۱۵ قانون پنجم توسعه

۶۶۴.....آیین‌نامه شماره ۶۷/۱

آیین‌نامه شماره ۶۸

۶۶۶.....بیمه‌های زندگی و مستمری

۶۷۷.....آیین‌نامه شماره ۶۸/۱

آیین‌نامه شماره ۶۹

نحوه محاسبه و نظارت بر توانگری مالی مؤسسات بیمه ۶۸۰

آیین‌نامه شماره ۷۰

شرایط عمومی بیمه‌نامه نوسانات نرخ ارز واحدهای تولیدی - صادراتی ۶۹۰

تعیین حداکثر نرخ حق بیمه بیمه‌نامه نوسانات نرخ ارز واحدهای تولیدی - صادراتی ۶۹۴

آیین‌نامه شماره ۷۱

حمایت از حقوق بیمه‌گذاران، بیمه‌شدگان و صاحبان حقوق آنها ۶۹۶

آیین‌نامه شماره ۷۲

تعرفه بیمه اختیاری (مازاد) مسئولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث ۷۰۶

آیین‌نامه شماره ۷۳

آیین‌نامه تعیین حق بیمه الحاق دولت ایران به سیستم بین‌المللی بیمه مسئولیت مدنی وسائط نقلیه موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث (کارت سبز) ۷۰۸

آیین‌نامه شماره ۷۴

بیمه‌های درمان ۷۱۴

آیین‌نامه شماره ۷۵

تنظیم امور نمایندگی بیمه ۷۲۶

آیین‌نامه شماره ۷۶

نحوه واگذاری بیمه‌های اتکایی اجباری و میان‌کارمزد مشارکت در سود آن ۷۳۸

آیین‌نامه شماره ۷۷

شرایط عمومی بیمه‌نامه مسافرتی اتباع خارجی متقاضی ورود به جمهوری اسلامی ایران و تعرفه حق بیمه مربوط به آن ۷۴۶

تعرفه حق بیمه بیمه‌نامه مسافرتی اتباع خارجی متقاضی ورود به جمهوری اسلامی ایران و کارمزد نمایندگان مؤسسات بیمه و کارمزد اتکایی اجباری آن ۷۵۲

آیین‌نامه شماره ۷۸

اکچوئر رسمی بیمه ۷۵۴

آیین‌نامه شماره ۷۹

شرایط عمومی بیمه باریبری و مجموعه شرایط A و B و C ۷۶۰

آیین‌نامه شماره ۸۰

شرایط عمومی بیمه مسئولیت مدنی حرفه‌ای کارفرما در قبال کارکنان ۷۹۰

آیین‌نامه شماره ۸۱

مقررات تعیین حق بیمه انواع رشته‌های بیمه‌ای ۸۰۰

آیین نامه شماره ۸۲

شرایط عمومی بیمه نامه مسئولیت مدنی حرفه ای پزشکان و پیراپزشکان ۸۱۲

آیین نامه شماره ۸۳

کارمزد نمایندگی و دلالتی رسمی بیمه ۸۲۰

آیین نامه شماره ۸۴

شرایط عمومی بیمه نامه حوادث اشخاص ۸۲۸

آیین نامه شماره ۸۵

تأمین امور ارزیابی خسارت بیمه ای ۷۴۲

آیین نامه شماره ۸۶

قرارداد بیمه تعهد مسئولیت حقوق ورودی عبور کالای خارجی ۸۵۰

آیین نامه شماره ۸۷

شرایط عمومی بیمه نامه مسئولیت مدنی متصدیان حمل داخلی ۸۵۸

فصل دوم = مصوبات شورای عالی بیمه

اساسنامه سندیکای بیمه گران ایران ۸۶۸

موضوع بند «ز» تبصره ۱۳ قانون بودجه سال ۱۳۸۰ کل کشور ۸۷۴

حداکثر مهلت بیمه گر جهت پرداخت خسارت در بیمه نامه های مسئولیت مدنی کارفرما در مقابل کارکنان ۸۷۵

بوشش خسارت بدنی یکسان زن و مرد ۸۷۶

صورت های مالی نمونه ۸۷۷

مرحله اول برنامه اصلاح نظام تعرفه بازار بیمه کشور ۸۸۳

جایز چوب برنامه اصلاح نظام تعرفه بازار بیمه کشور ۸۸۴

مرحله دوم برنامه اصلاح نظام تعرفه بازار بیمه کشور ۸۸۶

مرحله سوم برنامه اصلاح نظام تعرفه بازار بیمه کشور ۸۸۹

مراحل چهارم، پنجم و ششم برنامه اصلاح نظام تعرفه بازار بیمه کشور ۸۹۰

مبنای زمانی اجرای قانون اصلاح قانون بیمه شخص ثالث ۸۹۲

برنامه زمانبندی افزایش سرمایه شرکت های بیمه ۸۹۳

فصل سوم = مصوبات شورای عالی بیمه و مقررات مرتبط با صنعت بیمه

قانون بیمه ۸۹۶

قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه گری ۹۰۳

قانون اداره امور شرکت‌های بیمه.....	۹۱۸
قانون تأسیس مؤسسات بیمه غیر دولتی.....	۹۲۰
حداقل سرمایه مؤسسات بیمه غیردولتی.....	۹۲۱
قانون اصلاح قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران.....	۹۲۲
مقررات تأسیس و فعالیت مؤسسات بیمه در مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران.....	۹۲۳
قانون اصلاح قانون بیمه اجباری مسئولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث.....	۹۲۴
آیین‌نامه اجرایی ماده ۱۷ قانون اصلاح قانون بیمه اجباری مسئولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث.....	۹۳۹
تفسیر و عنوانین تخلفات رانندگی حادثه‌ساز، موضوع ماده ۵ قانون اصلاح قانون بیمه اجباری مسئولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث.....	۹۴۲
آیین‌نامه اجرایی ماده ۱۱ قانون اصلاح قانون بیمه اجباری مسئولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث.....	۹۴۳
دستورالعمل نحوه وصول و تسطیل موضوع بند «ب» ماده ۱۱ قانون اصلاح قانون بیمه اجباری مسئولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث.....	۹۴۵
آیین‌نامه اجرایی ماده ۲۷ قانون اصلاح قانون بیمه اجباری مسئولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث.....	۹۴۷
آیین‌نامه چگونگی اداره صندوق تأمین خسارت‌های بیمه خسارت‌های بیمه اجباری مسئولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث.....	۹۵۰
دستورالعمل اجرایی ماده ۱۴ قانون اصلاح قانون بیمه اجباری مسئولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث.....	۹۵۶
تعرفه حق بیمه و نحوه تقسیت و تخفیف در حق بیمه شخص ثالث موضوع ماده ۸ قانون اصلاح قانون بیمه اجباری مسئولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث.....	۹۶۰
فهرست واژگان کلیدی.....	۹۶۷
اظهار نظر و یادداشت.....	۹۸۵

بسمت

پیشگفتار

بیمه یکی از نهادهای زیربنایی اقتصادی و اجتماعی جهان امروزی است که از قواعد بین‌المللی و خاص خود تبعیت می‌کند و به جرأت می‌توان ادعا نمود که دستیابی جوامع بشری به این سطح از توسعه اقتصادی و اجتماعی، بدون بهره‌گیری از این نهاد مدرن امکان‌پذیر نبوده است. دولت ایران نیز با درک این مهم، ایجاد و توسعه این نهاد مدرن و تنویر، تعمیم و هدایت امر بیمه را از ضرورت‌های اجتناب‌ناپذیر رشد اقتصادی و اجتماعی کشور و حمایت از بیمه‌گذاران و بیمه‌شدگان و صاحبان حقوق آنها را لازمه توسعه پایدار این کشور تشخیص داده است. لذا ایجاد بستر لازم برای راه‌اندازی و توسعه عملیات بیمه‌ای کارآمد، فراگیر و پایدار در کشور علت اصلی ورود و دخالت دولت در صنعت بیمه شد. است که با تصویب قانون تأسیس بیمه مرکزی و بیمه‌گری در سی‌ام خرداد ماه سال ۱۳۵۷ و سه روز پس از پنجاه هجری شمسی شکل جدیدی به خود گرفت و طی آن شورای عالی بیمه به ایران یکی از ارکان چهارگانه بیمه مرکزی تأسیس گردید که عمده وظایف آن مرتبط با تدوین و تنظیم مقررات بیمه‌ای برای نظارت و هدایت امر بیمه در کشور است.

بیمه مرکزی در ایفای وظایف قانونی خود تلاش و تنظیم مقررات بیمه‌ای لازم تلاش نموده است بیمه را به عنوان ابزار و کمک مؤثر برای تداوم زندگی و فعالیت‌های اقتصادی و اجتماعی در مواجهه با زیان‌ها و آثار نامطلوب حوادث مختلف شناساند و اطمینان مردم را جلب و ایفای تعهدات جاری و بلندمدت شرکت‌های بیمه را تضمین نماید.

در مجموعه حاضر کلیه مقررات بیمه‌ای مصوب شورای عالی بیمه در تئوری و دسته‌بندی شده است و متن آیین‌نامه‌ها و مقررات مصوبات بدون تغییر و مفاصل آن آورده شده است. این مجموعه می‌تواند به عنوان مرجعی برای فعالان و صاحبان بیمه در زمینه فعالیت شان و برای اساتید، محققان و دانشجویان موضوع بیمه در رشته‌های علمی و تاریخی خود مفید و قابل استفاده باشد.

در انتها لازم می‌دانم از تلاش‌های همکارانم آقای حسن حیدری و خانم راضیه جباری در دبیرخانه شورای عالی بیمه که گردآوری این مجموعه را برعهده داشتند و همچنین همکارانم در اداره کل روابط عمومی که مراحل چاپ و نشر این مجموعه را انجام داده‌اند تشکر و قدردانی نمایم.

محمدابراهیم امین
رئیس شورای عالی بیمه

مقدمه

یک فعالیت از زیربناهای اولیه و شاید مؤثرترین زیربنا در رونق فعالیت، تنظیم روابط و تعیین حقوق ذینفعان آن فعالیت است. مقررات حاکم بر تنظیم و هدایت عملیات بیمه بازرگانی کشور به واسطه قوانین مصوب مجلس شورای اسلامی، مقررات مصوب شورایعالی بیمه و در مواردی مقررات مصوب هیأت وزیران ایجاد شده است.

اولین جلسه شورایعالی بیمه در ۲۳ فروردین سال ۱۳۵۲ برگزار شده و تا مهرماه سال ۱۳۹۳، ۳۸۱ نشست داشته است. اغلب مصوبات این شورا، مقررات بیمه‌ای است که در این مجموعه گردآوری شده است. دبیرخانه شورایعالی بیمه در انتشار این مجموعه سعی کرده است کلیه مقررات مصوب شورایعالی بیمه بدون هیچ تنقیح و ادغامی عیناً آورده شود. لذا خواننده محترم در مقام استفاده از مقررات باید به مفاد آن و زمان اعتبار مقررات (مقررات منسوخ و ناسخ آنها) توجه نماید.

مقررات بیمه‌ای کشور شورایعالی بیمه به تصویب می‌رسد اغلب با عنوان «آیین‌نامه» شناخته شده و علاوه بر عنوانی متناسب با موضوع آیین‌نامه به هر یک شماره‌ای اختصاص می‌یابد که به ترتیب از آیین‌نامه شماره ۱ تاکنون تاریخ چاپ این مجموعه به آیین‌نامه شماره ۸۷ ختم شده است. مقرراتی که مفاد یک آیین‌نامه را تغییر می‌دهد یا مقررات جدیدی را به آیین‌نامه اضافه می‌نماید با عنوان «مکمل آیین‌نامه» شناخته شده و شماره‌ای به آن تعلق می‌گیرد که شامل شماره آیین‌نامه مرجع و شماره سریال مکمل است که با یکدیگر هم جدا می‌شود، مانند آیین‌نامه شماره ۵۸/۲ که دومین مکمل آیین‌نامه شماره ۵۸ است. مکمل یک آیین‌نامه در واقع نقش اصلاحیه و الحاقیه مقررات را بازی میکند. ولی اگر مقررات مصوب جدیدی به تصویب رسیده باشد یا مقررات قبلی به گونه‌ای اصلاح شود که تغییرات کلی در آیین‌نامه ایجاد می‌کند و جایگزین آن گردد، در این صورت یک شماره جدید به آیین‌نامه اختصاص داده می‌شود.

قاعده فوق در طول سال‌های گذشته استثناهایی نیز داشته است؛ چهار مورد از این استثنایابی که نقش مکمل را داشته‌اند ولی شماره‌های اختصاصی به آنها مشابه شماره آیین‌نامه مستقل و جدید بوده است که این موارد شامل آیین‌نامه شماره ۵ به عنوان مکمل آیین‌نامه شماره ۱، آیین‌نامه شماره ۷ به عنوان مکمل آیین‌نامه‌های ۱ و ۷ و آیین‌نامه‌های ۱۵ و ۱۷ به عنوان مکمل آیین‌نامه ۲ می‌شود. مورد استثناء دیگر مربوط به مکمل مکمل آیین‌نامه شماره ۲۵ است. در واقع برای مکمل آیین‌نامه شماره ۲۵ نیز مکملی به تصویب رسیده که شماره اختصاصی آن شامل سه

قسمت است (آیین نامه شماره ۲۵/۳/۱ مکمل آیین نامه ۲۵/۳). در دو مورد دیگر مکمل آیین نامه جایگزین آیین نامه مرجع خود شده است ولی به آن شماره جدید اختصاص داده نشده است. این دو مورد عبارتند از آیین نامه شماره ۲۶/۱ که جایگزین آیین نامه شماره ۲۶ و آیین نامه شماره ۲۷/۱ که جایگزین آیین نامه شماره ۲۷ و مجدداً آیین نامه شماره ۲۷/۲ جایگزین آیین نامه ۲۷/۱ شده است و مکمل های بعدی آیین نامه شماره ۲۶ و ۲۷ در واقع مکمل آیین نامه های شماره ۲۶/۱ و ۲۷/۱ هستند. آخرین استثناء نیز مربوط مصوبات شورا در خصوص مقررات مرتبط با برنامه اصلاح نظام تعرفه است که بخشی از آیین نامه های ذیربط را اصلاح و یا ملغی کرده ولی شماره ای به آن اختصاص داده نشده است.

مجموعه مقررات در سه فصل تدوین شده است؛ در فصل اول آیین نامه های مصوب شورای عالی بیمه شامل آیین نامه های فصل های مربوط به ترتیب شماره اختصاصی مربوط به آیین نامه مرجع طبقه بندی شده است. در فصل دوم مقررات موردی مصوب شورای عالی بیمه که شامل مقرراتی است که شکل آیین نامه به آنها نگرفته اند و فاقد شماره و مکمل هستند آورده شده است و در فصل سوم نیز قوانین و مقررات مهمی است که مرجع تصویب آنها شورای عالی بیمه نبوده ولی برخی مانند قانون بیمه از سازمان امور و برخی مانند قانون اصلاح قانون بیمه اجباری مسئولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری در مقابل شخص ثالث و آیین نامه های مرتبط با آن جایگزین آیین نامه های مصوب شورای عالی بیمه شده و از مقررات فراگیر بیمه ای محسوب می شوند.

لازم به توضیح است در فصل اول کتاب در ابتدای ورود به هر یک از آیین نامه های مرجع، یک صفحه ورودی طراحی شده که حاوی اطلاعات کلی از آیین نامه شامل شماره اختصاصی، عنوان آیین نامه، مکمل های آن و مقررات منسوخ و ناسخ آیین نامه (مورد وجوه) است. اکثر آیین نامه ها با عنوان مشخصی در شورای عالی بیمه به تصویب رسیده اند ولی بعضی محدودی از آیین نامه ها عنوانی مدنظر قرار نگرفته است. در این موارد، گردآورندگان مجموعه آیین نامه به مفاد آیین نامه عنوانی را برای آنها برگزیده اند که این عناوین در صفحه ورودی آیین نامه درج شده است. همچنین در متن بعضی از مقررات ناسخ آیین نامه های مصوب شورای عالی بیمه، مقررات منسوخ تصریح شده است ولی در برخی دیگر این اتفاق نیفتاده است. در مواردی که مقررات منسوخ تصریح نشده باشد، با توجه به مفاد مقررات مصوب، مقررات منسوخ آن توسط گردآورندگان مشخص شده است.